

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 16 (1896) 1994 m. gegužio mėn. 3 d.

Eina 39-tus Metus.

Melbourne

Balsas nuo Vatikano kalvos

Rašo Mons. Ladas Tulaba, P.A.

Sv. Tėvas Jonas Paulius vis dažniau ir dažniau prabildamas į pasaulį mini mūsų tėvynę Lietuvą.

Didįjį Penktadienį, baigiant eiti Kryžiaus Keliu Kolizijoje ir ant Palatino kalvos, pasakė trumpą žodį, kurį visi lietuviai turėtų paimti į širdį, ir už kurį privalėtų pareikšti Kristaus Vietininkui sūniška dėkingumą.

Noriu perduoti pilną vertimą mūsų kalboje, kad lietuviška spauda galėtų plačiau komentuoti.

Tekstą atspausdino „L'Osservatore Romano“ 3 balandžio laidoje su neįprastai didele antrašte pirmame puslapyje:

„Nuo senojo Kolizijos Romoje į mūsų dienų Koliziją ant Kryžių Kalno Lietuvoje“. Po šiuo užrašu didžiuliai Kolizijos ir Kryžių Kalno paveikslai.

Tekstas

1. Broliai ir Seserys, esame čia mūsų mąstyti Kryžiaus paslaptį, kurį Didžiojo Penktadienio Liturgijoje garbiname, tardami: „Stai Kryžiaus medis, eikime jį pagarbinti!“ „Garbiname kryžių dabar čia, Kolizijoje. Čia, kur mūsų pranokėjai tikėjime kankinyse iki kraujo praliejimo liūdėjo meilę, kuria Kristus mus numylėjo. Čia, šiame žemės kampelyje, senojoje Romoje, ypatingu būdu prisimenu „Kryžių Kalną“, kuris randasi Lietuvoje, ten kur aš lankiausi pastoracinėje kelionėje pereitą rugsėjo mėnesį. Šis mūsų dienų Kolizijos: ne romėnų laikų, bet mūsų amžiaus Kolizijos, sujaukimo mane.

Pirma negu leidžiausi kelionėn į Lietuvą, į Baltijos kraštus, aš meldžiausi už šiuos du evangelizacijos kelius: vienas, kuris vedė iš Romos į šiaurę, rytus ir vakarus; kitas, kuris ejo iš Konstantinopolio, iš Rytų Bažnyčios. Šie du keliai susikryžiuoja kaip tik ten Baltijos kraštuose: tarp Lietuvos ir Rusijos.

2. Siandien čia Kryžiaus Keliu mąstyme lydėjo mus Rytų Tradicijos išmintis mūsų mylimiausio Brolio Patriacho Bartolomejaus parašytas žodžiais. Jam nuoširdžiai dėkojame.

Mintį apie šiuos kitus Kolizijos, apie „Kryžių Kalnus“ kurie randasi anapus: europinėje Rusijoje, Sibirijoje. Tiek „Kryžių Kalnų“, tiek naujų Kolizijų! Norėčiau tarti šiam mūsų Konstantinopolio Broliui, šioms visiems Rytų Broliams: brangieji, per šiuos kankinius mes jungiamės Roma ir „Kryžių Kalnai“ Solovkų salose bei daugybėje kankinimo ir

Kryžių kalno detalė.

Nuotr. Jono Tamulaičio

mirties stovyklose. Kankiniai mus jungia, negalime nesijungti į vienybę. Argi negalime, kodėl negalėtume sakyti tapatią tiesą apie kryžių? Kodėl mūsų dienų pasaulis siekia nuprasminti kryžių? Si antikrikščioniška tendencija nuo šimtmečių reiškiasi ir siekia paneigti kryžių prasmę; stengiasi teigti, kad žmogus neturi savo šaknų kryžiuje, neturi nei vilties kryžiuje. Teigiama, kad žmogus tėra tik žemiškas kūrinys, galįs egzistuoti be Dievo.

3. Brangieji, turime bendrą uždavinį: privalome drauge-tarp Rytų ir Vakarų-teigti: „Tenebūna atimta kryžiui jo prasmė - Ne Evacuatur Crux!“ Tenebūna nuprasmintas kryžius. Nes, jei Kristaus kryžius nuprasminamas,

žmogus, nustoja savo būties pagrindo: jis yra žuvęs. Šis yra dvidešimto amžiaus pabaigos šauksmas. Šis yra šauksmas Romos, Maskvos ir Konstantinopolio. Visos krikščionijos - Amerikos, Afrikos, Azijos, visų - šauksmas. Yra naujos evangelizacijos stūkis.

Jėzus kalbėjo ir sakė: mane persekiojo, persekios ir jus; manęs klausėsi, mano Žodį priėmė, priims ir Jūs. Priims, nes nėra kitos išeities. Niekas kitas, tik Kristus turi amžino gyvenimo žodžius, tik jo kryžius laiduoja išganymą.

Taip, baigiant Kryžiaus kelius mūsų senajame Kolizijoje, Romoje, mes prisimename visus kitus Kolizijos ir sveikiname su meile, tikėjimu ir bendra viltimi.

4. Save, visą Bažnyčią, visą

Kauno miesto taryba nusprendžia: Už ypatingus nuopelnus Lietuvos Respublikai ir Kaunui suteikti Kauno miesto Garbės piliečio vardą kardinolui Vincentui Sladkevičiui.

Tarybos pirmininkas V.Grinis

**Jo Eminencija
Vincentas
Sladkevičius, Kauno
miesto Garbės
pilietis**

Vincentas Sladkevičius gimė 1920 08 20 Kaišiadorių rajone Guronų kaime. Penktas mažesnio ūkininko šeimos vaikas. 1939 m. įstojo į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją. Su seminarija sujungta teologijos fakultetą baigė 1944 m. licenciatu laipsniu. Kunigo šventimus gavo 1944 03 25, buvo paskirtas į Kietaviškes. Po poros mėnesių perkeltas vikaru ir moksleivių kapelionu į Merkinę. Po kelių mėnesių vikaravo ir klebonavo Aukštadvaryje, Kaišiadoryse, Stakliškėse, Sešuoliuose. Nuo 1952 m. - Kauno Tarpdiecezinės seminarijos dėstytojas, prefektas, dvasios tėvas. 1957 m. Sv. Tėvas Pijus XII paskyrė jį vyskupo padėjėju. Tais pačiais metais Kaišiadorių vyskupas Teofilis Matulionis, rūpindamasis savos vyskupijos ateitimi, slapta susisiekė su Vatikanu ir, gavęs iš Šventojo Tėvo įgaliojimus, be sovietinės valdžios sutikimo 1957 12 25 konekravo kunigą V.Sladkevičių vyskupu. Religijų reikalų taryba nepripažino jo vyskupu, neleido dėti seminarijoje, o 1959 m. ištrėmė iš Kaišiadorių vyskupijos į Nemunėlio Radviliškį.

Tremtyje praleido 23 metus, tačiau ir tremties sąlygomis jis palaikė Lietuvos dvasinį atbudimą, pasisakydavo svarbiais Bažnyčios klausimais, slapta įšventindavo kunigaikščius atitinkamai tam pasiruošusius asmenis. Tuometinė valdžia jį kaltino ekstremizmu, nuolat sekė ir draudė kitiems kunigams su juo susitikinėti. Tik 1982 m. jam buvo leista oficialiai eiti vyskupo pareigas. Tų metų liepos 26 dieną jis atvyko į Kaišiadorių vyskupiją kaip apaštalinis administratorius.

Popiežius Jonas Paulius II 1988 04 26 pavedė vyskupui V.Sladkevičiui Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininko postą. 1988 05 29 pakėlė jį kardinolu ir sukankantylgiai vieneriems metams nuo Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejaus šventimo bei arkivyskupo J.Matulaičio beatifikacijos, iškilmingai įvedė į Kardinolų kolegiją.

(Nukelta į 2-trą psl.)

žmoniją pavedame švenciausiais Motinai, kuri stovi po kryžiumi ir glaudžia visus mus kaip savo vaikus prie širdies. Jos meilė, kaip šv. Jonas, juntame šią vienybę, šią bendrystę Bažnyčios, krikščionijos ir dėkojame Dievui, Tėvui, ir Sūnui ir Šv. Dvasiai. Amen.

Si Jono Pauliaus II kalba mums lietuviams turi religinį ir politinį aspektą. Iš jos trykšta gili kryžiaus prasmė išganymo vyksme. Iš jos jaučiama Kristaus Vietininko noras ir malda pasiekti krikščionių vienybę vienoje Kristaus avidėje.

DIEVO ŽODĮ - Į KAREIVIO ŠIRDĮ

Kardinolo Vincento Sladkevičiaus raštu Radviliškio Švenčiausiosios Mergelės Marijos gimimo parapijos klebonas Edvardas Zeidotas nuo šių metų sausio pradžios paskirtas Šiaulių apskrities visų karinių struktūrų ir policijos kapelionu.

Aleksandro Ostašenkovo nuotraukose: Šiaulių apskrities igulos kapelionas Edvardas Zeidotas

Dar klebonaudamas Gruzduose, kunigas E. Zeidotas jau lankydavosi Šiaulių apskrities iguloje, kur dalyvaudavo priesaikos priėmimo, pašventino valgyklą. Tačiau tik dabar, tapus oficialiu kapelionu, ganytojiškas darbas tarp karių kunigo E. Zeidoto pečius užguls naujais rūpesčiais ir planais.

Pusę šimtmečio viešpatavęs bolševikinis režimas pašėlusia jėga ardė mūsų tautos dorovinio gyvenimo pamatus. Ypač skaudžiai tas griovimas atsiliepė jaunajai kartai, auklėtai ateizmo įtakoję kai viskas buvo galima ir nieko nebuvo švento. Šitaip dvasiškai pažeistų jaunuolių, suprantama, ateina ir į Lietuvos kariuomenę.

Šiaulių apskrities iguloje daroma daug kas, kad nebūtų užmirštas čia Tėvynei pareigą atliekančio žmogaus vidinis pasaulis. Tai itin aktualu, kai eilinių kareivių išsilavinimas - labai žemas. Jis ir gimdo chuliganizmą, nesiskaitymą su vadų įsakymais, nestatutinius santykius ir pan.

Kareivio prusinimui iguloje dažnai lankosi žinomi muzikiniai kolektyvai, dainininkai, aktoriai, dailininkai. Bet vis tik kunigo žodžio, jo buvimo niekas negali pakeisti.

- Kunigui reikia individualiai bendrauti su kareiviu, - sako E. Zeidotas. - Jaunas žmogus gal ne visada išdrįs pasiguosti tokiame pat kaip ir jis pats. Ir į karininką ne visada atras jėgų kreiptis. O dvasiškiui jis bus atviresnis.

Kunigui Edvardui Zeidotui šiuo metu nėra lengva. Pagrindinis jo darbas - savoje parapijoje (o padėjėjo - vikaro - dar neturi). Tačiau jis tiki, jog, laikui bėgant, jo kontaktai su kareiviais vis labiau ir labiau stiprės. Reikėtų įrengti

koplytėlę, galbūt vietoje, o gal - komendantūroje. Kapelionas galvoja, kad dvasiškasis ganytojas privalėtų domėtis ir nusikaltusių kareivių bylomis. Tai padėtų jam labiau įsigilinti į jauno žmogaus psichologiją, jį pažinti. Tuomet gal ir nusikaltimų, vadinamųjų nestatutinių santykių, kariuomenėje mažėtų. Iškilus reikalui, kariai, taip pat karinę tarnybą atliekančių jaunuolių tėveliai gali kreiptis į kapelioną.

Juozas Sabaliauskas

Kryžių kalno papėdėje sužaliuos ąžuolų parkas

Laima Peleckienė

Tarptautinė vaikų ugdymo organizacija planuoja akciją „Lietuvą saugo vaikų ąžuolai“. Jos metu bus sodinamas ąžuolų parkas ir prie Kryžių kalno.

Nežinia, ar bus jaunasis ąžuolynas pavadintas Vilčių parku, kaip siūlo Kryžių kalno tarybos valdybos pirmininkas J. Šerkšnys, primindamas, kad šis piliakalnis - tai žmonių kančių ir vilčių simbolis. Tačiau tris hektarus užimsiančio parko vidury turėtų išaugti

Popiežiaus ąžuoliukas, pasodintas Šiaulių dekanato monsinjoro K. Jakačio.

Parkui vieta numatyta už Kulpės upės, o sodinti jį padės vidurinių mokyklų moksleiviai, Šiaulių pedagoginio instituto studentai. Tarkas skelbs bažnyčios. Pagalbą pažadėjo Šiaulių ir Kuršėnų urėdijos. Už parką, kardinolo V. Sladkevičiaus nurodymu, atsakingas Šiaulių jėzuitų bažnyčios rektorius A. Kazėnas.

Kryžių kalno ąžuolyne savo medį galės pasodinti kiekvienas.

„L.R.“

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė dr. Aurelija Sadauskienė. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisyti savo nuožiūra.

RAŠOTE
TESTAMENTĄ?
Skirkite dalį „Tėviškės Aidas“! Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvyne šaukia. Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aidos“!

Published by E. Sidlauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

TRUMPAI

Derinamos JAV prezidento B. Clintono vizito į Lenkiją detalės. Jungtinių Valstijų valstybės sekretoriaus pirmasis pavaduotojas S. Talbottas atvyko į Varšuvą. S. Talbottas patvirtino, kad JAV prezidentas B. Clintonas liepos mėnesį lankysis Lenkijoje.

Pagrindinis S. Talbotto kelionės į Varšuvą tikslas - suderinti JAV prezidento B. Clintono vizito į Lenkiją detales. JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas susitiko su Lenkijos prezidentu L. Walesa ir šalies premjeru W. Pawlaku. S. Talbottas patvirtino, kad JAV remia Lenkijos vyriausybės vykdomas ekonomikos reformas ir užsienio politiką. S. Talbottas ir Lenkijos lyderiai taip pat aptarė tolesnes NATO programos „Partnerystė vardan taikos“ perspektyvas.

Taip pat S. Talbottas planuoja apsilankyti Čekijoje ir Slovakijoje.

Moldova nesutinka įsileisti Rusijos bazių. Moldova niekada nesutiks, kad jos teritorijoje būtų kuriamos Rusijos karinės bazės, pareiškė Moldovos gynybos ministro pavaduotojas generolas Tudoras Dabiža.

Pasak jo, Rusijos prezidento potvarkis dėl karinių bazių kūrimo NVS šalyse prieštarauja Moldovos karinei doktrinai.

T. Dabižos nuomone, Moldova turi tik vieną problemą, susijusią su Rusijos kariuomene, - tai visiškai 14-osios armijos išvedimas iš Moldovos.

Rusija ir Moldova kol kas nesutarė dėl Rusijos karinių dalinių išvedimo iš Moldovos galutinės datos. Kitas Moldovos ir Rusijos delegacijų susitikimas turi įvykti gegužės mėnesį.

Kaip pranešė BNS, Rusijos centrinis bankas 1 Lietuvos litą prilygino 443,55 rubliu.

Ką veža kontrabanda iš Rusijos į Lietuvą? Per 1994 metų vasario ir kovo mėnesius į Lietuvą iš Rusijos buvo bandyta išvežti kontrabandinių prekių už 101 milijonų rublių.

Kaip pranešė Rusijos muitinių komitetas, dažniausiai be muitinės patikrinimo į Lietuvą bandoma išvežti spalvotuosius metalus.

Daugiausia kontrabandos per tą patį laikotarpį iš Rusijos bandyta išvežti per Latvijos sieną, kur sulaikyta prekių už 1 932 milijono rublių. Didžioji šių prekių dalis - nafta ir jos produktai.

Ukrainos pasienyje sulaikyta prekių už 1 662 milijonų rublių.

Į Estiją dažniausiai bandoma išvežti juoduosius metalus. Kontrabandinių prekių Rusijos bei Estijos pasienyje sulaikyta už 11 milijonų rublių.

Raudonojoje aikštėje susidedino žmogus. Kaip pranešė valdžios atstovai, maskvos Raudonojoje aikštėje susidedino vyras.

Milicijos spaudos atstovas V. Verškovas pranešė, kad žmogus apsiplė benzinu, kurį atsinešė plastiko maišelyje, po to save padegė ir nubėgo Kremliaus link. Milicijos pareigūnams beveik iš karto pavyko užgesinti „gyvą fakelą“, tačiau jis labai apdegė ir po valandos ligoninėje mirė.

Vyras buvo kiek vyresnis negu 30 metų. Tačiau jo asmenybė ir poelgio motybai nežinomi.

Bosnija ir JTO

Rašo dr. Jonas Kunca

Jugoslavija, panašiai kaip buvusi S.Sajunga, buvo sulipdyta iš įvairių tautelių ir net skirtingų religijų zonų. Po Tito mirties slovenai, kroatai, macedonai ir Bosnijos musulmonai apeidė Jugoslavijos federaciją ir pasiskelbė nepriklausomomis valstybėmis. Pasaulis jas pripažino, bet ne Belgradas, atseit serbai. Jie sugalvojo jėga sukurti „Didžiąją Serbiją“ užgrobdami kaimynų teritorijas. Serbų agresijai padėjo Belgrado valdžia duodama ginklų, karininkų ir patarėjų. O serbai ginklus gaudavo iš Rusijos, panslavinizmo simpatizantės. Kroatai, slovenai ir musulmonai militarinės pagalbos iš niekur negavo. Net yra uždrausta parduoti ginklus jiems. Slovėnija ir Kroatija šiaip taip apsigynė nuo serbų puolimų, bet Bosnija negali. Serbai užėmė daugiau kaip pusę Bosnijos ir dabar baigia likviduoti paskutinius rezistencijos centrus Rytinėje Bosnijoje.

Užimtos teritorijose serbai pravedė taip vadinamą „tautinį apvalymą“ išžudydami arba išvydami iš jų musulmonus ir kroatus. Rytų Bosnijoje gyveno 60-70% musulmonų, kurių dalis subėgo į Gorazdės, Srebrenicos ir Zepos miestus. Serbų ginkluoti būriai apsupo tas vietas ir jas bombarduoja nežiūrint JTO

reikalavimų sustabdyti šitas žudynes. Taip buvo ir su Sarajevo miestu, Bosnijos sostine, kol JTO ultimatumas laikinai sustabdė serbų bombardavimus.

JTO mėgino pakartoti tą patį ultimatumo principą Gorazdę, kur yra apsupti 60.000 musulmonų, neturinčių tinkamų ginklų apsiginti nuo serbų tankų ir sunkiosios artilerijos. NATO lėktuvai simboliškai paleido pora raketų į serbų tankus. Bet šį kartą serbai tęsė toliau savo puolimą, net nušovė vieną anglų karo lėktuvą. Padėtis pasidarė tragiška. JTO Saugumo Taryba svarstė ką daryti. NATO karo vadai tarėsi dėl to paties klausimo. Niekas nenori įsivelti į partizaninį karą su serbų banditais. O palikti serbų valiai Bosnijos apsuptus musulmonus reikštų parodomą JTO, S.Amerikos ir NATO bejėgiškumą ir pasitikėjimo praradimą, Vašingtono dabartinės administracijos politika, jei ją taip galime vadinti, yra neįsivelti į karus, ypač kituose žemynuose. Po nuostolių Somalijoje amerikiečių publika irgi yra prieš siuntimą kariuomenės į svetimas žemes, kur kareiviams grėstų pavojus. Vėl S.Amerika yra skaitoma vienintėle galybe, kuri galėtų sustabdyti serbų agresiją kartu su Europa. Bet ir europiečiai yra prieš įsivėlimą į partizaninį karą Balkanuose. Taip atrodo, jog JTO, JAV ir Europa apsiribos ieškojimu diplomatinio

kelio. Kad serbai sėstų prie derybų stalo, greičiausiai NATO lėktuvai bombarduos agresorius, o gal ir to nereikės. Vakaram bedelsiant, serbai ko gero užims Gorazdę ir kitus Rytų Bosnijos miestus. Tada jie siūlys padaryti taiką pasilikant sau pagrobtais Bosnijos žemes. Praktiškai Bosnija bus padalinta tarp Serbijos ir Kroatijos.

Daug blogiau, kad pati JTO ir S.Amerika parodė jų neryžtą sustabdyti agresorius. Kas nesuprato to reikšmės, greit atsikvošės. Maskva atidžiai seka Vašingtono elgesį Bosnijoje ir pradeda turbūt galvoti, kad rusų agresija Pabaltyj ar kitoje zonoje greičiausiai nesutiktų konkretaus Vakarų pasipriešinimo.

Nauja pasaulio tvarka prasideda JTO principų mindžiojimu, bailiais pasiteisinimais. Jei taip eis toliau, ji taps tuščių posėdžiavimų centru.

JAV vengimas išpildyti pasaulio vado rolę prives ko gero prie tos pozicijos praradimo. S.Amerikos viduje jaučiamas visuomenės puvinio kvapas. Amerika pasidarė visų žmogaus ydų propagacijos centras. Alkaloidai, pornografija, lytiniai iškrypimai, šeimų nepastovumas ardo galingosios valstybės pamatus. Jei neatsiras energingas vadas, kuris sustabdys šį procesą, Amerika praras savo tarptautinę poziciją ir vidaus gerbūvių greičiau negu atrodo dabar. Stebinti įvykių raida Bosnijoje ir Vakarų reakcija, nenorom ateina galvon: o jei kas užpultų mūsų šalį, kas mums padėtų?...

Jo Eminencija Vincentas Sladkevičius, Kauno miesto Garbės pilietis

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Tapęs kardinolu, reziduoja Kaune.

Pastaraisiais metais Jo Eminencijos gyvenimas ir veikla tiesiogiai susiję su mūsų miestu. Kaunas tapo vieta, iš kurios ganytojiškas Katalikų Bažnyčios žodis sklinda po visą Lietuvą. Ypatingas popiežiaus Jono Pauliaus II dėmesys, parodytas Kaunui vizito į Lietuvą metu, taip pat susijęs su Kardinolo Vincento Sladkevičiaus asmenybe. Jo rezidavimas Kaune sureikšmina mūsų miesto vaidmenį Lietuvos Bažnyčios vidaus bei tarptautiniame gyvenime.

Kaunas nuo seno žinomas kaip katalikybės židiny, Katalikų Bažnyčios dvasininkų ugdymo centras. Kaune stovi Vytauto laikus menanti katedra, viena iš nedaugelio bažnyčių pasaulyje, turinčių katedros bazilikos titulą, kurioje Jo Eminencija kardinolas dažnai aukoja šv. Mišių auką. Jo ramus, išlaikytas ir adekvatus mus supančio gyvenimo vertinimas atspindi ganytojiškuose laiškuose, pamoksluose.

Nevenngdamas bendrauti su visuomene, savo laikysena konsoliduoja Lietuvos žmones kelyje į laisvę. 1989 m. vasario 16 dieną atstatyto Kauno Laisvės paminklo pašventinimo aktas, kurį atliko kardinolas, tapo lietuvių tautos Nepriklausomybės siekių ir tikėjimo vienybės simboliu.

Įvertindami Lietuvos Katalikų Bažnyčios reikšmę, išlaikant mūsų tautinę savimone, atkuriant valstybingumą, aukščiausiam Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchui Jo Eminencijai kardinolui Vincentui Sladkevičiui suteiktas Kauno miesto Garbės piliečio vardas.

Julius Baltruškonis, Kauno miesto tarybos komisijos pirmininkas

Anglijos vyskupas su Lietuvos Prezidentu pasikeitė knygomis ir pasivaišino arbata

Ramunė Sakalauskaitė

Balandžio 9 d. pavakare Prezidentas Algirdas Brazauskas priėmė iš Londono per Kopenhagą atvykusį aplankyti Baltijos šalį Anglijos Kenterberio arkivyskupą, vyriausiąjį Anglijos bažnyčios vyskupą George'ą Leonardą Carey su žmona Eileen. Į Prezidentūros rūmus violetinės spalvos sutana pasipuošęs šveičias atvyko Didžiosios Britanijos ambasadoriaus M.J.Pearo džipu.

Sveikindamas svečią, A. Brazauskas sakė, kad jo atvykimas yra didelė garbė Liuteronų bažnyčiai. Prie stalo puodeliui arbatos su pienu pakviestas arkivyskupas Prezidento klausė, kokias sąlygas sovietmečiu turėjo maldos namai, koks pereinamuoju laikotarpiu galėtų būti bažnyčios indėlis, kaip įgyvendinamas restitucijos aktas, ir paprašė (Nukelta į 4-tą psl.)

Laiko ženklai

Tarptautinis skandalas, kilęs dėl balandžio 5 dieną pasirašyto Rusijos prezidento potvarkio, pagal kurį NVS šalių ir Latvijos Respublikos teritorijoje turėtų būti steigiamos Rusijos karinės bazės, tik patvirtina nenaują politologų išvadą, kad ši valstybė yra sunkiai prognozuojama.

Nors energingi protestai Baltijos šalyse privertė Maskvą B.Jelcino potvarkio nuorodą į Latviją pavadinti „nesusipratimu“, „techninė klaida“, lieka neaišku, kas Rusijoje priima tokius sprendimus - prezidentas, vyriausybė, gynybos ministerija, generalinis štabas ar dar kas nors. Ar apskritai ši šalis yra valdoma?

Pastaraisiais mėnesiais jau ne kartą buvo, kai svarbiausios Rusijos žinybos savarankiškai priiminėja sprendimus, turinčius tarptautinių pasekmių, net neinformuodamos viena kitos. Šį kartą, pavyzdžiui, Rusijos užsienio reikalų ministerija teisinosi nieko nežinojusi apie prezidento potvarkį dėl bazių.

Tačiau suversti kaltę vien kariškiams ir vaizduoti ministrą A.Kozyrevą nekaltu avinėliu būtų mažų mažiausia naivu. Baltijos šalyse dar nepamiršo, kaip jis šių metų sausio mėnesį aiškino Rusijos ambasadoriams, kad reikia išlaikyti Rusijos karinę įtaką ne tik NVS, bet ir Baltijos valstybėse. O visai neseniai jis viešai neigė pastarųjų aneksijos faktą 1940-aisiais, nors šis buvo teisiškai pripažintas 1991 metų Lietuvos ir Rusijos sutartyje. Šiame kontekste reiktų prisiminti ir nuolatinius A.Kozyrevo kaltinimus Baltijos šalims (neišskiriant ir Lietuvos) dėl tariamų rusų teisų pažeidinėjimų ir būtinybės jas čia ginti.

Akivaizdu, kad demokratams besivadinančių B.Jelcino ir A.Kozyrevo elgesys su Baltijos šalimis pastebimai ėmė griežti po gruodžio mėnesį įvykusių parlamentorinkimų, kuomet jie ėmė labiau pabrėžti nacionalinius Rusijos interesus buvusios SSRS teritorijoje. Neseniai kalbėdamas per Rusijos televiziją, A.Kozyrevas šitaip paaiškino savo nuostatų pasikeitimą: „Mes būtume blogi demokratai ir aš negerbiau savęs, jei neatsižvelgiau į rinkėjų nuomonę“. Aišku, kad jis pirmiausia turėjo galvoje tuos rinkėjus, kurie ilgisi buvusios imperijos didybės ir reikalauja daryti tvarką „artimajame užsienyje“.

Jeigu darysime prielaidą, kad Rusija savo užsienio politiką jau ėmė grįsti imperine logika, bus nesunku paaiškinti, kodėl Baltijos šalims ji vis labiau taiko spaudimo politiką. Šalia skandalingojo potvarkio dėl bazių Latvijoje reikia paminėti ir rusų derybininkų atsisakymą šių metų rugpjūčio 31-ąją laikyti galutinę kariuomenės išvedimo iš Estijos datą. Beje, Latvijos premjeras V.Birkavas teigė, kad kažko panašaus į B.Jelcino potvarkį buvo laukta, nes parafuotieji susitarimai dėl kariuomenės išvedimo, nepaisant visos kontraversijos, yra palankūs Latvijai ir garantuoja jos priklausomybę Europai.

Kaip žinoma, Estija ir Latvija santykiuose su Rusija laikosi gana griežtos politikos ir jai stengiasi nenuolaidžiauti, todėl Maskvos griežtumą su Ryga ir Talinu kai kas vadintų atsakomąja reakcija.

Bet ar taip yra?

Lietuva, palyginti su savo Baltijos kaimynėmis, atrodytų,

santykiuose su Maskva laikosi pragmatiškesnės, nuosaikesnės linijos. Tik ar duoda ji laukiamą rezultatą? Rusija iki šiol neratifikavo dar lapkričio mėnesį pasirašytos palankaus prekybos režimo sutarties, susitarimo dėl teisinės pagalbos.

Premjerui A.Slezevičiui teko konstatuoti, kad perniek nuėjo pastangos pasikalbėti su V.Cernomyrdinu, be atsakiko jam pasiūsti laiški. Rusija, pasak A.Slezevičiaus, vykdo, švelniai tariant, agresyvią ekonominę politiką prieš Baltijos šalis.

Užuot patvirtinusi palankios prekybos režimą Lietuvai, kovo 15 dieną Rusijos vyriausybė įveda dvigubus muitus mokesčius. Lietuvos imonės, kurios niekaip negali perorientuoti savo prekybos į Vakarų, susisaistymas su Rytiais dabar gali būti pražūtingas. Estai ir latviai tai suprato daug anksčiau, todėl šis diskriminacinis Rusijos nutarimas jiems bus ne toks skaudus.

Taigi Lietuvos nuosaikumas jai praktiškai jokių dividendų nedavė. Rusija kaip ir anksčiau bet kokias nuolaidas laiko silpnumo ženklu, ir tai ją skatina tik didinti spaudimą. Paskutinis pavyzdys - Lietuvai persamas susitarimas dėl karinio tranzito.

Nuolaidžiavimo neperspektyvumą, atrodo, ima suprasti ir premjeras A.Slezevičius, pareiškęs, kad jei Rusija nekeis savo sprendimų ir laikysis nustatytų apribojimų, „mes turėsime taikyti tam tikras atsako priemones Kaliningrado atžvilgiu“. Tik ar užteks ryžto?

Be to, akivaizdu, kad Maskva labiau skaitysis su Baltijos šalimis, jeigu jos veiks išvein, efektyviai išnaudodamaos ir Vakarų pasaulio paramą. „L.R.“

Kitaip organizuotas nusikalstamumas

Organizuotas nusikalstamumas - tai viena didžiausių nelaimių visose iš komunizmo besivaduojančiose šalyse. Daug pas mus kalbėta apie tam tikrą kovą su organizuotu nusikalstamumu, kuri dabar griežtesnė, ryškesnė. Kovojam su reketu - turto prievartavimu, su kontrabanda. Čia gal jau reiktų patikslinti: su nevalstybine kontrabanda, nes kovojama tais atvejais, kai aukšti pareigūnai negauna savo dalies. Taigi yra ir kitas, kitoks arba kitaip organizuotas nusikalstamumas, organizuotas kur kas geriau, nes eina iš pačios valdžios.

Jeigu vadovai pasidžiaugia, atseit anas nusikalstamumas sumažėjęs gal net 18 procentų, tai niekas nesvarsto, kiek padidėjo valstybinis nusikalstamumas. Mat jeigu neatskleistas, tai ir nepadidėjo. O matome, kad yra kitaip. Matome žmonių apgaudinėjimą, kuris tęsiasi mažiausiai pusantų metų, pirmiausia nusavinant indėlius, nekompensuojant santaupų. Dabar jau pripažįstama, kad reikėjo indeksuoti valstybės turtą ir akcijas, kad buvo galimybė nenusavinti indėlių.

Žmonės nuolat apgaudinėjami, neatsiskaitant už produkciją, ypač žemdirbių produkciją. Žemdirbiai jau puikiai supranta, kad jiems nesumokėti pinigai sukasi bankuose ir neša papildomą pelną tiems, kurie neatsiskaito. Jeigu kas iš tikrųjų neatsiskaito, tai būtų bankrotas, bet valdžia paliko tas įmones, kurios apgauna, ir jokių bankrotų nėra skelbiama. Lyg sakytų: bankrutuok tu pats, žemdirby.

Kiek išviliota žmonių čekių ir indėlių! Dabar prasidėjo grūtis: žlunga nepatikimi bankai, kurie žmones apgavo, bet įspėjimą, kuris turėjo ateiti iš Lietuvos banko ir jau buvo paruoštas, nuslopino. Neleista įspėti žmones ir sustabdyti nepatikimų bankų veiklą.

Žmonės apgaudinėjami vėlgi tuos visus pusantų metų, įšaldžius minimalų gyvenimo lygį, kuris yra nerealias. Per tą laiką mes galėjome tik pasakyti nusiskundžiantiems, protestuojantiems pensininkams ir invalidams, kad juos apgauna paprastu būdu: įstatymas liepia paramą apskaičiuoti pagal minimalų gyvenimo lygį, kuris turi savo apskaičiavimo taisykles, bet jų nesilaikoma, o nuo dirbtinai sumažinto MGL skaičiuojant visas kitas išmokas, pašalpas, priedus, žmonės toli gražu negauna, ką turėtų gauti pagal įstatymą.

Tėvynės sąjungos pareiškime pasakyta aiškiai: 48 litai - nerealias MGL, tris kartus mažesnis už tą, kuris turėtų būti. Profsąjungos siūlo nustatyti nors 100 Lt, o LDDP atstovai iš Seimo jiems atsako, kad skėstančiųjų gelbėjimas yra pačių skėstančiųjų reikalas. Ką ir bekalbėti apie manipuliacijas bankais ir tai, ką neseniai matėme - sprendimą perimti į LDDP kontrolę patį Valstybės banką. Lietuvos turto ir žmonių mokesčių, kurie patenka į biudžetą, pasisavinimas vyksta įvairiais būdais: pirmiausia išdalinant „saviškiams“ neindeksuotą turtą už juokingas kainas, vadinant tai uždaru privatizavimu. Apie tai žmonės jau girdėjo, prisiklausė, net Premjeras susitikime su opozicija užsirašė kad ir tą skandalingą atvejį, kai už 11 000 litų buvo parduota

Rašo Vytautas Landsbergis

didžiulis Radvilų dvaras Taujėnuose. Užsirašė, gal ir išmetė, išėjęs pro duris, nes toks „pardavimas“ yra sistemos dalis.

Mes matėme Seime (bandėme priešintis, bet ką tu prieš daugumą pasipriešinsi), kaip LDDP pasidarė sau specialų Žemės ūkio bendrovių įstatymą, tai yra jo pataisas, pagal kurias dabar keli viršininkai bendrovėje praktiškai gali viską spręsti - nuvertinti tą turtą, mašinas, įrengimus ar pastatus, kurie dar yra, nustatyti, kad jų vertė yra visai maža, ir atiduoti arba „parduoti“ bet kam, kaip patys nutars. Ir tai bus padaryta „bendrovės vardu“ pagal įstatymą, nors toks įstatymas pats savaime yra nusikalstamas.

Pinagai iš biudžeto, nes jie mūsų visų, yra čiulpiami arba per biudžetą dotuojant nemokias įmones, būsimojus bankrotus, net ir čia pat pripažįstant, kad bendrovės vis tiek bankrutuos, pripažįstant, kad kolūkinė santvarka yra mirusi, bet, kaip mes liūdnai juokavom Seime, numirėliui dar galima numauti batus. Tam ir daromos eldėdėpistinės įstatymų pataisos, dar kai kas gali pasinaudoti.

Iš užsienio skolų, kurių mes jau oficialiai žinome apie pusę milijardo dolerių, vėlgi remiama pasirinktinai - nebūtinai tos įmonės, kurioms tai padeda stotis ant kojų, kuriai naujas darbo vietas. Galima skirti paskolas saviesiems, galima ir bankrutuojantiems - viskas vyksta uždarai, be parlamentinės kontrolės, be visuomenės žinios, o apmokės kas nors ateityje. Dabar užtat galima pasiimti pinigėlių.

Taip pat iš vidaus skolų - tai reiškia, kad iš praeities paveldėta materialinį turtą irgi jau baigiame suvalgyti. Tai daroma neskaiciuojant pagrindinių gamybos priemonių amortizacijos. Vieną dieną sužinosim, kad ir šio turto jau nebėra, jau susidėvėjo, taip pat, kaip prarandamos palūkanos už valstybinį kapitalą.

Seime buvo paklausta apie valstybės vidaus skolą: ar tiesa, kad ji jau siekia arti 5 milijardų litų? finansų ministras pripažino, kad tai gali būti vadinama „išvestine valstybės skola“. Su tuo galima sutikti, - pasakė jis, - jeigu Seimas taip iformintų. Bet iš tikrųjų valstybės turtą valdo Vyriausybė, ji leido, kad jis būtų tokiu būdu suvalgytas, ji atsako už pasekmes. Kas begali paklausti ir pareikalauti atsakomybės? Seimas, matyt, ne. Svarstant tuos klausimus Seimo posėdyje dalyvavo tik 12 LDDP narių, kiti turėjo „svarbesnių“ reikalų.

Nuolatinės aferos, kurioms, atrodo, jau nėra ribos, vėl iškilo mūsų atmintyje sykiu su viena naujaisiu. Tai paskyrimas uždarajai akcinei bendrovei „Laverai“ praėjusių metų pavasarį 2,7 milijardo talonų kredito - be užstato - pirkti grūdams, apie kuriuos spaudoje antai rašyta, kad jie jau netgi supuvę. O juk tai tie metai, kada Vyriausybė visai nenumatė ir beveik nepirko grūdų iš ūkininkų. Ką tai reiškia? Kas už tai atsako, jeigu šitas didžiulis kreditas, perskaiciuojamas į 57 milijonus litų, yra pražudytas, negrąžinamas, o finansų ministras Seime sako netiesą: tai buvęs komercinis kreditas iš atitinkamo banko, o

valstybė nedalyvavusi. Čia pat jam perskaitomi dokumentai: Žemės ūkio bankas tada buvo valstybinis. Kai bankas negalėjo grąžinti kredito pats, žemės ūkio ministras prašė atidėti tą grąžinimą, ir pats Premjeras tam pritarė. Tai buvo valstybinis bankas, ir Vyriausybė darė sprendimus, kaip palaidoti milijonus litų. Kas su tuo bus toliau, jokie atsakymo Seimas išgirsti negali. Tik tai vienas sąžiningas kairiosios pusės Seimo narys priminė, kad štai tokiais būdais gaunant kreditus ir perkant iš užsienio grūdus, už toną miežių mokama 650 litų, tuo tarpu saviems žemdirbiams - tik tai pusė to. Ir kas iš to pelnosi, jeigu ne valdžios žmonės, gal patys aukščiausieji?

Iki šiol mes tik matome, kaip visi ir valdžioje - Vyriausybėje ir pačiame Seime - tas aferas dengia. Kai Tėvynės Sąjungos frakcijos pirmininkas Andrius Kubilius mėgino iškelti šią aferą, Č.Juršenas nutraukė posėdį. Kitame posėdyje jau pavyko apie tai pakalbėti, bet matėme, kaip lengvai sakoma netiesia. Kitose šalyse, Vakarų šalyse truputį pamelavęs pareiškė, net ir pats prezidentas, turi pasitraukti iš pareigų. Pas mus meluojama, kiek tik lenda, čia pat, apskui. Ir nieko. Varnas varnui akies nekerta. Ne veltui ir siūlant Seime balsuoti, ar patenkino ministro atsakymas, pirmininkaujantis A.Sakalas nesutiko - nesą reikalo. Į Tėvynės Sąjungos pasiūlymą sudaryti specialią komisiją šiai aferai iširti buvo irgi sakoma, kad nereikia, užtenka savos, eldėdėpinės.

Norėjome įvesti įstatyminę kontrolę - valdininkų turto ir pajamų deklaravimo įstatymą, pagal kurį būtų matyti, kiek kas, būdamas valdžioje, praturtėjo. Atmesta. Atmetė LDDP dauguma, nedorovės partija, nutarusi taip kartu su Prezidentu ir per Prezidentą, nesustojusi net prieš jo pažeminimą. Aferų nauda pridengta iš esmės.

Sitas nusikalstamumas yra labai gerai organizuotas. Jis kitaip, solidžiau organizuotas. Valstybiškai.

Anglijos vyskupas su Lietuvos Prezidentu pasikeitė knygomis ir pasivaišino arbata

(Atkelta iš 3-čio psl.)

papasakoti apie vidaus padėtį.

Atsisveikindamas arkivyskupas Prezidentui padovanojo knygą „Vestminsterio abatijos turtai“, o A. Brazauskas svečiui įteikė „Lietuvos bažnyčių meną“.

Lietuvoje Anglijos arkivyskupas susitiko su Lietuvos liuteronų vyskupu J. Kalvanu, Katalikų bažnyčios arkivyskupu A.J.Bačkiumi, Stačiatikių bažnyčios Lietuvoje vadovu Chrizostomu, dalyvavo pamaldose Vilniaus šv. Jonų bažnyčioje, pašventino suremontuotas Didžiosios Britanijos ambasados patalpas. Pakeliui į Rygą, arkivyskupas G.L.Carey lankėsi Kryžių kalne.

G.L.Carey studijavo Londono teologijos ir karališkame koledžuose. Arkivyskupu tapo 1991 m. Arkivyskupo šeimoje du sūnūs ir pora dukterų. „L.R.“

V. Lingio nužudymo byla: įtariamasis žudikas akistatoje nurodė, kas užsakė šį nusikaltimą

Balandžio 8 d. Lukiškių kalėjime, Vilniuje, įvyko Igorio Achremovo ir Boriso Dekanidzės akistata. Sie du asmenys yra kaltinami vieno iš „Respublikos“ dienraščio leidėjų, žurnalisto Vito Lingio nužudymu. Manoma, kad pirmasis iš jų praėjusių metų spalio mėnesio 12 dienos rytą paleido mirtinus šūvius, o antrasis organizavo šią žmogžudystę.

Kaip redakcijai pavyko sužinoti iš neoficialių, bet patikimų šaltinių (šių bylą vedantys tardytojai kol kas griežtai atsisakė nuo komentarų), I. Achremovas per akistatą B. Dekanidzei į akis pasakė iš jo gavęs įsakymą nužudyti žurnalistą.

I. Achremovas buvo suimtas Vilniuje praėjusių metų spalio mėnesį, po žmogžudystės praėjus porai savaitių, o B. Dekanidzė toks pat likimas ištiko lapkričio mėnesio pradžioje Latvijos sostinėje.

Šią bylą tiriantys tardytojai turi duomenų, kad tuoj po žurnalisto nužudymo I. Achremovas skambino į Jūrmalą, kur tuo metu buvo apsistojęs B. Dekanidzė, ir raportavo, kad užduotis įvykdyta.

Pats Borisas Dekanidzė, neigia organizavęs žurnalisto V. Lingio nužudymą.

Įvykusi įtariamųjų žudiko ir žmogžudystės organizatoriaus akistata buvo pirmasis šių asmenų susitikimas Lukiškių kalėjime, kur abu laikomi daugiau kaip penkis mėnesius.

Beje, dabar sukanka lygiai pusė metų nuo V. Lingio mirties. „L.R.“

Lietuvos bajorai vėl atkuria savo draugiją

Saulius Bukauskas

Jau praėjusių metų pabaigoje galutinai susiformavo idėja atkurti tarpkario metais veikusią Lietuvos kilmingų giminų palikuonių organizaciją - Lietuvos bajorų draugiją.

Šį kartą ją nutarta pavadinti Lietuvos karališkąja bajorų sąjunga, o iniciatyvinę grupę įkurta Vilniuje. Jos pirmininku tapo docentas medicinos mokslų daktaras Jonas Stankus, sekretoriumi - teisininkas Jonas Čerškus.

Abu jie yra Vilniaus miesto tarybos deputatai. Beje, kitas Čerškų giminės atstovas - Robertas Čerškus - vadovauja iniciatyvinei grupei Kaune.

Pagrindinis būsimos sąjungos uždavinys - surasti ir suburti senąsias šeimas, kurių šaknis siekia Lietuvos Karalystės ar Didžiosios Kunigaikštystės laikus. Daugumą jų savo laiku turėjo titulus, herbų, genealogijos medžius.

Lietuvos karališkoji bajorų sąjunga veiks konfederacijos pagrindais, ji susidės iš atskirų kraštų seimelių, kurių iniciatyvinės grupės taip pat jau steigiamos. Atkuriamasis sąjungos suvažiavimas numatytas balandžio 23 dieną Vilniuje. Vėliau suvažiavimą pakeisti turėtų Lietuvos bajorų generalinis seimas. „L.R.“

Lietuvos Respublikos konsulinės paslaugos

(Svarbesnieji punktai pagal L.R. įstatymus Nr. 809, 796, 797, 894 ir 378)

Paslaugos

Vizų ir kitų dokumentų išdavimas bei legalizavimas užsienio valstybės juridiniams bei fiziniams asmenims bei tų dokumentų pratęsimas, emigracijos bei imigracijos dokumentų įforminimas, dokumentų pareikalavimas iš Lietuvos Respublikos įstaigų, dokumentų legalizavimas, aktų surašymas paskiriant turto globėją ir ataskaitų tvirtinimas, įgaliojimų, testamentų tvirtinimas, paveldimo turto surašymas bei šio turto saugojimas, paveldėjimo teisės liūdijimo išdavimas, dokumentų nuorašų ir jų įrašų tikrumo paliūdijimas, parašo dokumentuose tikrumo paliūdijimas, dokumentų vertimo tikrumo iš vieno kalbos į kitą paliūdijimas, pinigų, vertybinių popierių, kitų vertybių teisiską perdavimas nurodytiems asmenims, testamentų surašymas, įgaliojimo ar pareiškimo surašymas bei kiti patarnavimai, sutinkantys su gyvenamo krašto įstatymais. Už skubias, per 24 valandas suteiktas konsulinės paslaugas, imama papildoma rinkliava, tolygi 10 JAV dolerių. Už paslaugas, teikiamas ne konsulinėje įstaigoje, o kitose patalpose, švenčių, poilsio dienomis, naktį, imama dvigubi atitinkamų paslaugų tarifai.

Kai kurios ištraukos apie vizas

Vaikams iki 16 metų vizos išduodamos nemokamai. Vizos išduodamos skubiai ir nemokamai užsienio valstybių piliečiams šiais

atvejais: asmenims, vykstantiems lankyti sunkiai sergančio šeimos nario ar artimo giminaičio arba į laidotuves, pateikus oficialiai patvirtintą dokumentą ar pateikus patvirtintą telegramą, taip pat užsieniečiams, vykstantiems lankyti šeimos narių kapų Lietuvoje, pateikus oficialiai patvirtintą dokumentą. Piliečiai, turėdami Estijos arba Latvijos Respublikų vizas, gali vykti per Lietuvos Respubliką arba joje pasilikti vizoje galiojančiu metu. Užsienyje gyvenantys lietuviai ir užsieniečiai, turintys „teisės į Lietuvos Respublikos pilietybę išsaugojimo pažymėjimą“, kartu su šeimos nariais gali vykti į Lietuvos Respubliką be vizų ir gyventi joje. (Dėl šio pažymėjimo įsigijimo procedūros laukiame daugiau informacijos iš L.R. Užsienio Reikalų Ministerijos).

Kitiems užsieniečiams ir užsienio lietuviams, su paprastąja viza vykstantiems aplankyti giminių, draugų ir pažįstamų, taip pat kitais tikslais, leidžiama būti Lietuvos Respublikoje iki 90 parų. Po to reikalingas vizos pratęsimas, bet vizito registracija nėra reikalinga.

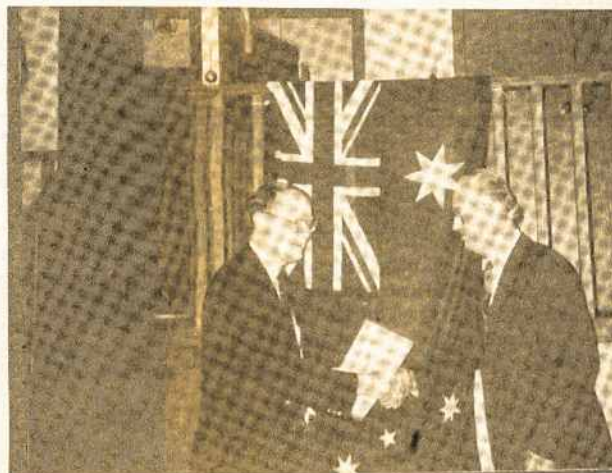
Diplomatinės bei tarnybinės vizos išduodamos nemokamai.

Smulkesnės informacijos galima gauti Lietuvos Respublikos konsulatuose Adelaidėje, Melbourne ir Sydney darbo metu arba paskyrus pasimatymą su Garbės Konsulu.

Kęstutis Lynikas
Garbės Konsulas, Melbourne

L.R. Garbės Konsulai Australijoje (Iš kairės į dešinę) Jurgis Jonavičius (Adelaidė), Kęstutis Lynikas (Melbourne), Viktoras Sliteris (Sydney)

Australijos Ambasadorius Lietuvai p. John Burgess atidaro L.R. Konsulatą Melbourne ir įteikia garbės konsului p. Kęstutiui Lynikui Australijos vėliavą ir „Exequatur“ dokumentą

„Ką padarėte vienam iš mažiausių mano brolių man padarėte“ (Mt 25,40)

...„Vaikai yra gyvenimo pavasaris, kiekvieno krašto istorijos užuomazga...“ Šią svarbią tiesą popiežius mums primena kaip tik pačiu laiku, kai iškyla pavojus auklėjimo rūpesčius nustumti į ekonominių problemų šešėlį. Tuo tarpu pasiekia žinios, kad socialinių našlaičių skaičiai Lietuvoje ne mažėja, o didėja, kad paauglių internatų gyventojų auklėjimo problemos ir toliau dažniausiai sprendžiamos policijos blaivyklose. ...Daugelis jų iš internatų tiesiai patenka į slaptas nusikaltėlių grupes arba kalėjimus...

Ilga okupacija kolektyvizavo ne tik krašto ūkinę sistemą, bet ir tautos dvasią. Turime sutelkti visas jėgas gelbėti iš tos vergijos. Tik taip galės kilti tikras dvasinis tautos atgimimas.

Nuoširdžiai įvertindamas tiek valdžios įstaigų, tiek privačių organizacijų bei asmenų pastangas pagelbėti našlaičiams, Pagalbos Fondas „Vaiko Tėviškės Namai“ pagal Vakarių patirtį ryžtasi kurti Lietuvoje naują našlaičių globos sistemą. Našlaičiui reikia duoti tai, ko jis yra netekęs: motiną, šeimą, broliukus, sesutes-tėviškės namus. Tik taip jam bus sudarytos sąlygos išaugti pilnaverčiu žmogumi.

Yra suplanuoti du Socialiniai centrai: vienas Marijampolėje, kitas - Kaune.

Marijampolėje trečdalis statybos

Druskininkų 4-1, 3000 Kaunas,
Tel. 228-224

darbų jau atlikti. Statybinių bendrovių vadovam muolat pabrėžiame, kad bet koks darbų uždelsimas niekuo negali būti pateisinamas. Beglobiai vaikai negali laukti. Jie auga ir tikrai tėviškės namuose gali gauti tinkamą auklėjimą. Esame tikri, kad ateinantieji metai Marijampolės „Vaiko Tėviškės Namams“ bus lemtingi. Čia išaugs visa „Tėviškės Namų“ bendruomenė, kurioje bent šimtas našlaičių atras sau namų židinį. Kviečiame kitus tautiečius pasekti „Lietuvos Dukterę“, Sinkių, Vizgirdų, Masaičių, Valauskų, Macijauskų, Krasauskų, Masionių, Pr. Bernoto, Palmyros Kučinskaitės, Albino Kantvydo, Juozo Jonačio, Sydney Lietuvių „Caritas“ Fondo ir daugelio kitų pavyzdžiu, kad „Vaiko Tėviškės Namai“ Marijampolėje galėtų būti užbaigti pagal pirmąjį

projektą: 15 šeimyninių namų su Vaikų darželiu, sale, koplyčia, svečių namais ir kt. Jūs būsite tų namų garbės šeiminkai. Tai bus Jūsų namai, kuriuose galėsite įamžinti savo ir savo artimųjų atminimą.

Kauno Socialiniame Centre Kaniūkuose yra numatyta 12 šeimyninių namų našlaičiams ir vieni didesni namai pensininkų-senelių poilsui. Pagalbos Fondas VTN šiuo metu dar nėra pajėgus imtis tokių didelių statybos darbų. Būtų labai pageidautina, jeigu atsirastų kita pajėgi užsienio lietuvių organizacija, kuri ryžtųsi sukurti tokį Socialinį Centrą Kaune.

Ar tokie Socialiniai Centrai negalėtų būti patys įspūdingiausi paminklai tautos kankinių bei tremtinių atminimui? Šiam tikslui, tiesa, jau esame pastatę vieną kitą kryžių, vieną kitą koplytėlę. Bet kur tie didingi paminklai, kuriais svajojome įamžinti nepaguostą tautos kanciją, neįvertintą jos kankinių auką?

Socialiniai Centrai, kurie šalintų vargą, ugdytų dorovę, stiprintų ištikimybę Dievui ir Tėvynei, Tautos istorijai - kaip tik ir būtų gyvi paminklai, kurie nuolat liudytų tautos gyvybę bei nepalaužiamą ištvermę ir žadintų darbui naujas kūrybines jėgas.

Kiekvienas galime prisidėti prie šio projekto realizavimo, paremdami Pagalbos Fondą „Vaiko Tėviškės Namai“. Tai yra labai konkretus būdas pagelbėti Lietuvai,

užmezgant tiesioginį bendravimo ryšį su Lietuvos žmonėmis. Pagal mūsų sąmatininko apskaičiavimą dabartinės kainos yra tokios: Vieno šeimyninio namo pastatymas - 37,000 USA dol.; 6-7 asmenų šeimos (5-6 vaikai ir motina) išlaikymas per metus 2,500 dol. Vieno vaiko išlaikymas per metus 400 dol. Drabužėliai, bateliai, žaislai ir kt. taip pat yra labai reikalingi.

Socialinių Centrų veikla pagal poreikius gali plėstis į kitas gyvenimo sritis, pav. invalidų globa, bei reabilitacija, gausių šeimų rėmimas bei skatinimas ir kt. Tai milžiniški darbai, kuriems atlikti reikia stipraus ir veiklaus bendradarbių bei rėmėjų branduolio.

Rusijos liberalų demokratų lyderis V. Zirinovskis siautėja Strasbūre. Prancūzijos televizijos programos parodė siužetą apie incidentą prie Rusijos konsulato Strasbūre. Apie šimtas manifestantų iš įvairių žydų organizacijų protestavo prieš V. Zirinovskio atvykimą į Prancūziją, piktinosi jo pareiškimais nacionaliniu klausimu. Rusijos liberalų demokratų lyderis mėgino užmegzti kalbą su manifestantais, bet buvo nušvilptas ir pasitraukė už konsulato tvoros. Būdamas ten jis ėmė plūsti demonstrantus, kelis kartus spjovė į juos. O po to užlipo ant tvoros ir mėtė į juos ir žurnalistus žemės grumstus, tulpių svogūnėlius. (L.R.)

Amžinos atminties mūsų džiaugsmo ir liūdesio dienų dvasinis palydovas prel. Petras skaudžios ligos iškamuotas paliko mus našlaičius 1993 m. balandžio mėn. 14 d. 7.35 val. ryto, St. Joseph's ligoninėje, Auburne. Po atsisveikinimo Sydnėje velionio palaikai su karstu buvo pervežti palaidojimui į Jo gimtuosius Namakščius. Balandžio 17 d. sekmadienį dalis sydnėjiškių susirinko maldai už prel. Petro vėlę St. Joachim's bažnyčioje, iš kur skambėjo žodžiai iš velionio lūpų, kas sekmadienį, virš 30 metų. Susirinkęs visas Dainos choras, pagerbti prieš 40 metų savo Krikštytojo su ašaromis užgieda: „Kaip obelis mamyt palinkus“ - mėgiamiausią prel. Petro dainą. Prie altoriaus velionio portretas rūpestingai papuoštas Jutos Šlitterienės žvelgia į mus sustingusiomis lūpomis.

Sv. Mišias už a. t. prel. vėlę laiko kun. Povilas Martūzas ir pasako prasmingą pamokslą, ko

Sydnėjaus Kronika

Vieni metai be prelato Petro Butkaus, MBE

neteko Sydnėjaus lietuvių bendruomenė. Pamaldose atsistoja mus adoptavęs buvęs Lidcombe parapijos klebonas Mons. John Meaney. Sis šventas australas kunigas visada meldėsi su mumis bažnyčioje per lietuviškas pamaldas. Nepamiršo mūsų ir šią dieną. Baigias mišios suskamba liūdna „Requiem“ iš choristų lūpų. Diriguoja Birutė Aleknaitė vargonais palydi Justinas Ankus. Ačiū Jiems ir choristams už giesmes, šioje liūdnoje šventėje.

Po pamaldų 14.30 val. arti 200 mūsų tautiečių susirinko trumpai maldai ir susikaupti į Lietuvių Klubą. Testamento vykdytojų buvo

suorganizuota kukli arbatėlė. Sios arbatėlės organizavimą apsiėmė Onutė Kapocienė, kuriai talkininkavo Valė Stanevičienė, Veronika Petniūnienė, Janina Kalgovienė, P. Dapkienė, Danutė Ankenė, Jadvyga Burokienė, Nijolė Jurksaitienė, Lile Gaidžionienė, Ida Barilienė, Zita ir Pranas Andriukaiciai, Aldona Stašunaitienė, Regina Šarkauskienė, Danutė Karpavičienė ir kiti šiuo metu nežinomi, jiems visiems nuosirdus ačiū. Vienas iš testamento vykdytojų Antanas Kramilius buvo paruošęs nuotraukų rinkinį. Vienas rinkinys „Jis gyveno tarpe mūsų“, vaizduojantis velionio

jaunystę ir fragmentus iš Jo gyvenimo tarp mūsų Sydnėje. Antras rinkinys „Išėjo pas Viešpatį“, laidotuvių vaizdai Nemakščiuose, Lietuvoje. A. Kramilius taip pat parodė video filmą iš laidotuvių Sydnėje ir Lietuvoje. Tai nebuvo Holyvoodo kokybės filmas, bet reikia tikėtis, kad mūsų šaliai sydnėjiškai susidarė bendrą vaizdą su kokia pagarba ir meile buvo pasitiktas mūsų kapelionas velionis Petras Lietuvoje. Į video peržiūrą atsilankė Mon. John Meaney, Brother Rafferty Lewisham Kelgijos viršininkas, ir du broliukai, kur velionis Petras buvo kartu ir jų kapelionu. Po kun. Povilo maldų ir kartu sugiedotos „Marija, Marija“, liūdnais veidais skirstėmės prie skubančių dienų mūsų gyvenime. Aš tikras, kad kiekvienas iš mūsų tyliai kartojto sau: „Buvo daug padaryta kartu Petrai“. Ačiū Tau mielas ir brangus mūsų žemiškų dienų palydove ir drauge. Amžiną atilsį duok Jam Viešpatį.

Kor.

PERTHAS

Perth'o Lietuvių Bendruomenės Valdyba suruošė Nepriklausomybės Šventės minėjimą, kuris įvyko š.m. vasario 20 d., sekmadienį, 11 val. ryto St. Francis lietuvių parapijos bažnyčioje.

Minėjimas prasidėjo iškilmingomis pamaldomis. Lietuvos trispalvę vėliavą įnešė B. Steckis prie altoriaus į ją pastatė prie Australijos ir lietuvių sporto Taurų klubo vėliavų. Kun. dr. A. Savickis pradėjęs šv. Mišias visų pirma iš pasveikino visus dalyvius tautiečius ir svečius su šia garbinga ir reikšminga Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Savo pamoksle gvildeno su nepriklausomybe susijusią laisvę. Kunigas pabrėžė, kad žmogus kuris ne visada geras ir teisingai naudoja savo laisvę, ne visuomet gerbia savo artimą, savo tautos tautines šventes, kadangi įvairūs blogiai ir kitos nedorybės jame Viešpatauja. Tačiau bažnyčia kviečia grįžti prie doro gyvenimo ir mylėti savo tautą ir jos tautines šventes.

Sv. Rašto skaitymus skaitė V. Repševičienė, o vargonais grojo V. Francas. Aukas atnešė S. Žilinskienė ir V. Repševičienė. Mišioms patarnavo Gintaras Radzivasas, o visa bažnyčios žmonija gausiai giedojo bažnytines giesmes. Po pamaldų Bendruomenės Valdybos pirmininkas kun. dr. A. Savickis pakvietė visus tautiečius ir svečius atsilankyti į Lietuvių Namų salę, kur buvo bendri pietūs ir minėjimo oficiali dalis.

Atvyko ypatingi svečiai: Australijos ambasadorius Lietuvai p. John Burgess su žmona, p. M. Noonan ir p. M. Vico. Bendruomenės valdybos sekretorė R. Sidarienė pristatė aukščiau minėtus garbingus svečius ir po pietų, kuriuos skoningai paruošė šeimininkės M. Stokevičienė ir D. Francienė, pakvietė B. Steckį pradėti šios garbingos dienos minėjimą. B. Steckis savo kalboje minėjo Nepriklausomybės Akto paskelbimo reikšmę, kad laisvė už pinigų nenuperkama, bet iškovota savanorių-kūrėjų, partizanų ir šaulių savo krauju bei gyvybe. Mes turime būti dėkingi už tokią brangią

Australijos Ambasadorius Lietuvai p. John Burgess kalba Nepriklausomybės šventės iškilmėse Perthe

dovaną. Dar šiandien vienas tų kovų savanorių A. Klimaitis 91-nerių metų yra mūsų tarpe. B. Steckis baigiant savo kalbą paprašė visus dalyvius atsistoti ir tylos minute pagerbti žuvusius už tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Po vėliavų pagerbimo, sugiedotas Tautos Himnas.

Australijos ambasadorius Lietuvai John Burgess buvo pakviestas tarti žodį. Ambasadorius pirmiausiai padėkojo už pakvietimą dalyvauti minėjime ir jis stebėjosi, kad čia Perth'e yra tiek daug susirinkusių lietuvių. J. Burgess papasakojo kaip jis tapo ambasadoriumi Lietuvai. Pabaigoje 1991 metais, jis gavo telefonu žinią apie šį paskyrimą į Kopenhagą. Be vizos, atskirdo į Vilnių, susitiko su dr. V. Landsbergiu. Tuo laiku buvusiu Lietuvos Aukščiausios Tarybos prezidentu ir jo paklausė ar jis sutinka su jo paskyrimu būti Australijos ambasadoriumi Lietuvai. Po trumpo pasitarimo dr. V. Landsbergis sutiko su jo kandidatūra. Neužilgo pristatė tinkamus dokumentus krašto vyriausybei ir tuo reikalingi

formalumai tapti ambasadoriumi Lietuvai buvo atlikti. Jo nuolatinė būstinė Kopenhagoje ir jis yra, ambasadoriumi Danijai, Latvijai ir Islandijai. Ambasadorius dar ilgai kalbėjo apie savo veiklos darbus. Iš tautiečių dalyvių, J. Burgess buvo užklaustas apie dvigubinę pilietybę. Ambasadorius atsakė, kad pastaruoju metu tikrai nežinaš. Tačiau, kai Australijos Užsienio Reikalų Ministeris, Gareth Evans, aplankys Lietuvą, būdamas Vilniuje tuomet ambasadorius iškels tą dvigubinę pilietybės klausimą (- ar pakenks dvigubinė pilietybė Australijos pensininkams) ir praneš visiems Australijoje esantiems lietuviams. Tuo ambasadorius John Burgess baigė savo kalbą.

Valdybos pirmininkas kun. dr. A. Savickis širdingai padėkojo ambasadoriui ir jo žmonai už dalyvavimą šiame minėjime ir už ilgą prakalbą. Nuosirdžiai padėkojo p. Noonan ir p. Vico už konteinerio užpildymo organizavimą ir parūpinimą, kurį kunigas siuntė į Rygą, o vėliau į Lietuvą. Po visų kalbų ir meninės programos buvo traukiama loterija ir minėjimas

Kultūrinė popietė

Neseniai į Melbourną atvyko Viktorijos Liberalų Partijos iniciatyva pakviestas dr. Romualdas Šumaskas, neurochirurginio skyriaus vedėjas Vilniaus Sv. Jokūbo ligoninėje. Jam buvo sudarytos sąlygos stebėti operacijų eigą neurochirurginiame skyriuje Sv. Vincento ligoninėje ir asistuoti kaikuriose operacijose.

Balandžio 17 d. dr. R. Šumaskas mielai sutiko skaityti paskaitą Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos Kultūrinėje Popietėje, sutraukusioje didelę dalį Melbourn bendruomenės narių. Savo paskaitoje jis vaizdžiai ir įdomiai papasakojo savo nueitą kelią kol pasiekė užsibrėžtą tikslą tapti neurochirurgu. Po to kalbėjo apie šv. Jokūbo ligoninę ir jos vargus, nes daug kas tebėra organizavimo ir persiorientavimo stadijoje. Sv. Vincento ligoninė turėjo progos susipažinti su visa neurochirurginės

užsibaigę pyragais ir kavute.

Kovo 11-sios Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo minėjimą suruošė b-nės v-ba, kuris įvyko kovo 13 d., sekmadienį, 11 val. ryto minėjimą pradėjome pamaldomis St. Francis lietuvių parapijos bažnyčioje ir pasimeldėme kad nutraukti lietuvių tautai vergijos pančiai ir pašalintas okupantas iš mūsų tėvynės Lietuvos.

Po pamaldų visi susirinkome į Lietuvių Namų salę, kur buvo bendri pietūs. Valdybos pirm. kun. dr. A. Savickis pakvietė B. Steckį pradėti minėjimo oficialiąją dalį. B. Steckis, trumpu žodžiu, visus dalyvius paprašė atsistoti ir pagerbti jo rankoje laikomą trispalvę vėliavą, o A. Malinauskas perskaitė Nepriklausomybės Atkūrimo Aktą. Sugiedotas Tautos Himnas. Po oficialios dalies, kun. dr. A. Savickis papasakojo apie savo kelionę įspūdžius Lietuvoje. Sekė loterija ir kavutė.

Po šių iškilmių, melskimės prašydami Dievo taikos, ramybės ir vieningumo ir kad išnyktų visos nedorybės, korupcija, mafija ir juodoji rinka. Kalbėkime šv. Rožančių, tai vienintelis mūsų ginklas nuo visokių nelaimių.

B. Steckis

pagelbos organizacija ligoniams, medicinine aparatūra, med. seserų labai gerai organizuotų darbų, aukšta kvalifikacija ir atsakomybė bei atsinešimu ligonių atžvilgiu. Pažymėjo, kad Lietuvoje ligoninėms viso to labai trūksta, o ypatingai modernios technikos ir seserų su aukšta kvalifikacija. Sv. Jokūbo ligoninės padėtis labai sunki.

Dr. R. Šumaskas padėkojo visiems, kurie jį globoja ir remia.

Dr. E. Šurnienės iniciatyva buvo surinkta \$420 Sv. Jokūbo ligoninei paremti.

LKM Draugijos valdyba reiškia gilią padėką dr. R. Šumaskui savo dalyvavimu ir minčių pasidalinimu padariusiam šią Kultūrinę Popietę neeiline ir linki jam geriausios kloties ateitį.

Melb. LKM Draugijos valdyba

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožančiaus Brolija gegužės mėnesį meldžiasi, kad Marijos meilė ir pamaldumas vis stiprėtų lietuvių tarpe.

Gegužės mėnuo skirtas Marijos garbei. Gegužinės pamaldos sekmadieniais tuoj po šv. Mišių, o šeštadieniais Lietuvių Namuose Bendruomenės menėje 2 val.: giedama Marijos Litanija, giesmė ir aukojamos šv. Mišios. Kviečiami visi kas tik gali dalyvauti. Lietuva Marijos Žemė, o mes jos vaikai!

Motinos Dieną iškilmingai minime gegužės 8 d. sekmadienį Švč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje kaip visuomet 12 val. Mūsų Parapijos Sekmadienio Mokykla ateina su procesija, per pamaldas giedos, atliks liturginius skaitymus. Šv. Mišios bus aukojamos už visų esančių pamaldose gyvas ar jau mirusias Motinas. Visi kviečiami prie šv. Komunijos. Po pietų Lietuvių Namuose 2.30 val. Motinos Dienos minėjimas kurį kasmet ruošia mūsų Sekmadienio Mokykla. Visi kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti Motinos pagerbimui!

Seštinės - Kristaus žengimas į Dangu. Australijoje ir N.Zelandijoje švenčiamas šiemet gegužės 15 d. sekmadienį. Keturiadešimtą dieną po prisikėlimo Kristus nusivedė apaštalus ant kalnelio palei Betaniją, palaimino juos ir, įsakęs bei įgaliojęs skelbti jo mokslą visai žmonijai, pakilo į dangų.

Juozą Branišką laidojant už jo vėlę šv. Mišioms kun. J.Petrauskui aukojo: M.Antanaitienė, R.Braniška, Cesoriai, A.J.Jankevičiai, T.J.Jurgelaičiai, J.L.Kebliai, G.Kunciūnienė, A.Kalvaitienė, J.Oželis, J.J.Petraičiai, S.T.Peterson, R.D.Ragauskai, A.F.Raudžiai, G.Statkuvienė, Urbonavičius, V.E.Urmeliai, J.M.Venckus ir dar be parašo už Jurgelaičių dukrą Aldoną Juchnevičienę, mirusią 1985.5.1.

Algis Ramanauskas, 63 metų amžiaus, mirė balandžio 18 d., giliame liūdesyje žmona Gražina, vaikai, broliai, seserys, uošvė Aleksandra Galiauskienė. Rožančius kalbėtas Tobin koplyčioje Noble Park. Laidotuvių šv. Mišias aukojo kun. J.Petrauskas Švč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje balandžio 21 d. ir palydėtas į Springvale Necropolis kapines. Teilsisi Viešpaties Ramybėje.

Algį Ramanauską laidojant už jo vėlę šv. Mišioms aukojo kun. J.Petrauskui, kuris laido tuvių šv. Mišias atnašavo: O.P.Bartaškai, J.Erminas, T.J.Jurgelaičiai, J.Kasanti, J.L.Kebliai, M.Klinger, G.Kunciūnienė, E.M.Matulioniai, P.Mažylis, M.Prašmutienė, S.Prun (toliau neišskaitoma), L.A.Ramanauskai, S.P.Siuškai, V.Sukevičius, S.I.Tamošiūnas, A.R.Uselienė.

Stasys Čižauskas „Tėviškės Aidų“ bendradarbis, poetas, mūsų Parapijos mokyklos mokytojas, sukūręs ir LSS VI Tautinės Stovyklos dainą, švenčiant LSS Jubiliejinius metus 1978 m. Gilwell Parke netoli Melbourne. Jis mirė 1981.4.24. Jo laidojimo dienos atminimui balandžio 27 d. buvo aukojamos šv. Mišios už jo vėlę

mūsų Parapijos Namų mažytėje Aušros Vartų koplytėlėje. Šv. Mišias užprašė Danutė Lynikienė su dukrelėmis - Loreta ir Rita. Visuomet pagirtinas krikščioniškas paprotys savo artimųjų mirties metinėse prisiminti šv. Mišių auką.

Parapijos išlaikymui \$100 aukojo A.L.Pranckūnai ir dar prisuntė dvejų metų „Tėviškės Aidų“ prenumeratą. Ačiū jiems!

Lietuvių Namų Bendruomenės menėje pirmosios šv. Mišios buvo atnašautos balandžio 23 d. per šv. Jurgį, kai Elenutė Korsakaitė užprašė šv. Mišių už Teresę Bikulčiūnę, kuri mirė prieš 3 metus šv. Jurgio dieną. Dalyvavo apie 60 žmonių. Kun. Pr. Dauknyš liturginius skaitymus atlikti pakvietė Alisą Baltrukonienę, o solistas Jurgis Rubas pravedė skambias giesmes. Visi taip sutartinai giedojo, keliant širdis prie Dievo. Dauguma priėmė šv. Komuniją ir pamaldas baigė Marija, Marija giesmė. Po pamaldų vaišės buvo suruoštos svetainėje.

Geelonge Motinos Dienos pamaldos šv. Jono bažnyčioje gegužės 8 d. sekmadienį 9.30 val. Visi kviečiami už savo Motiną priimti šv. Komuniją, gyvą ar jau iškėliavusią į Amžinybę.

Algio Ramanausko mirties keturnedėlio atminimui šv. Mišias užprašė jo žmona Gražina gegužės 21 d. šeštadienį, kurios bus atnašaujamos Lietuvių Namuose Bendruomenės menėje atgiedojus Gegužinės pamaldas, kurios prasideda 2 val.

AUKOS

Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių S-gai aukojo: G. Jokubaitienė \$20, Melbourne M.S.G.D-ja \$100, R. Krausas \$50, A. Kaspariūnas \$100. Atsiprašau S. Katino. Jis paaukojo ne 30 bet \$35. Nuoširdus ačiū.

V.L. Mačys,

LPKT atstovas Australijoje

PAREIŠKIMAS

Tolimoje praeityje kai kada pasirodydavo anoniminiai laišukai skaudžiai paliečiantys vieną ar kitą iškilesnį mūsų bendruomenės narį. Visi žinome, kad tokių vadinamųjų laišukų vieta yra tikrai šiukšlių dėžėje. Ir bendrai tai jau atgyventas reikalas.

Deja, neseniai ir kai kurių tautiečių rankas pateko naujas anoniminis laišukas, liečiantis mums visiems gerai žinomą, vertinamą, sumanią ir veiklią bendruomenės narę. O kadangi tame laišuke ne tik netiesioginiai paminėtas Katalikų Moterų Draugijos vardas, bet jis ir parašytas katalikų ir lietuvių vardu, Melbourne Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos narės šiuo pareiškia, kad visiškai atsiriboją nuo tokio žeminančio anoniminio laišuko, o jame liečiančią mūsų narę Alisą Baltrukonienę labai vertina, ji visada laukiama draugijos susirinkimuose ir draugija yra jai dėkinga už nuoširdų bendradarbiavimą, patarimus ar mūsų veiklos aprašymus.

Melbourne LKM Draugijos valdyba

Adelaidė

Kunigų susirinkimas. Didįjį Pirmadienį Šv. Kazimiero Parapijos salėje įvyko Adelaidės Arkivyskupijos kunigų grupės metinis posėdis. A. Liet. Kat. Moterų Dr-jos v-ba su nare pagelbininke paruošė kavutę su užkandėliu. Dalyvavo apie 30 kunigų. Malonu, kad mūsų Parapijos sale pasinaudoja ir australų kunigai, pamato mūsų Parapijos gražiai ir rūpestingai tvarkomą aplinką ir patalpas.

Didžioji Savaitė mūsų šv. Kazimiero Parapijoje

Didysis Ketvirtadienis, Paskutinė Vakarienis, kurios metu Kristus įsteigė šv. Mišias ir Švenčiausiąjį Sakramentą.

Pas mus šv. Kazimiero bažnyčioje 7 val. vak. šv. Mišios, aukotos kun. J. Petraičio. Po mišių Švenčiausias išnešamas į Krikščios altorėlį, kur už užuolaidos paruoštas Kristaus Karstas. Liūdesio ženklai nurengtas altorius. Nuostabiai gražūs - žmogui skausmingi skaitymai, kuriuos jautriai paskaitė J. Bardauskas.

Nemažai atsilankė ir šias šv. Mišias.

Didysis Penktadienis. 3 val. p.p. mišių nėra, Kristaus Kančios skaitymai. Mūsų Klebonas juos nuoširdžiai giedojo. Kryžiaus pagarbinimas. Šv. Komunija, kuri atnešama prie Altoriaus ir žmonėms dalinama. Po Komunijos Švč. Sakramentas Monstrancijoje išstatomas paruoštame altoriuje prie Kristaus Karsto. Čia vėl giliausių jausmų Kristaus Skundo skaitymai, kuriuos J. Bardauskas išgyventai perdavė: „Mano tauta, ką aš tau padariau? Ar kuo aš tave užgavau? Pasakyk man.“

Džiugti, ir šiose apeigose buvo daug žmonių.

Didysis Šeštadienis.

Rytą 9 val. Velykinė Radijo Valandos dalis. Joje J. Vaboliene ir L. Gerulaitis jautriai perdavė poeziją: Verbos, Kančios savaitė, Velykų rytas, įtarpuose tos pačios nūtaikos Velykų giesmės. Klebono žodis buvo gilus: Kristaus Prisikėlimas, mirties nugalėjimas - tų įvykių sukeltas džiaugsmas duoda jėgą, tą energiją kreipkime į dalykus esančius Danguje ir į kovą dėl Tikejimo ir lietuviybės. Esame gyvoji Dievo Bažnyčia, stenkimes visur šviesti per visą laiką. Toliau perduoti Velykų sveikinimai.

9 val. vakaro Velykų Vigilija. Budime prie Kristaus Karsto. Taip šventa tenai: fone šaltas tamsus Golgotos kalnas, trys juodi kryžiai, priekyje spindinti

Monstrancija Švenčiausias, žvakių šviesa, žiedai. Tyla, susikaupimas.

Sventoriui, prie bažnyčios šventinama ugnis, Velykinė Žvakė. Įnešama į bažnyčią šviesa - Kristus. Apeigų dalyviams, naujai pašventintos žvakės liepsna, uždegamos žvakelės. Kun. Klebonas gieda ilgas maldas, skaitymų pagelbėja J. Bardauskas ir A. Kubilius. Šventinamas vanduo, jo lašeliai krenta ir ant mūsų, atnaujinami Krikšto pažadai.

Šių trijų dienų velykinės apeigos kun. Klebonui pagelbėjo J. Bardauskas, R. Jablonskis, A. Kubilius. Bažnyčią puošė A. Jasiūnienė.

Prisikėlimas - Velykų šv. Mišios 12 val. nakties. Kristus Prisikėlė! Šv. Mišios aukojamos Klebono kun. Juozo Petraičio su „Linksma Diena mums prašvito“, altorius išpuoštas džiaugsmo gėlėmis, choro velykinės giesmės vad. N. Masiulytei-Stapleton, su pamokslu: Atsinešime ir vėl Kristaus šviesą į Bažnyčią. Mes kiekvienas turime ją nešti į savo aplinką, nes atstovaujame Kristų pasaulyje. Skaitymus atliko J. Vaboliene, Auką atnešė St. Bardauskienė su dukra Vita.

Visas šias Velykų apeigas mes turėjome savoje šv. Kazimiero bažnyčioje, sava lietuvių kalba. Mūsų Klebonas kun. Juozas Petratis jas nuoširdžiai išgyvenęs atliko ir mums padovanojo - ačiū Jam! Tose apeigose tiek jausmo, skausmo, mąstymo - išgyvenimo ir begalinio Prisikėlimo džiaugsmo.

Kristus prisikėlė, tame džiaugsmo ryškimes darbams Dievui ir Lietuvai.

Sekmadienį Velykų dienoje šv. Mišias buvo laikomos 9 ir 11 val. Abiejose kun. Klebono pamokslas. 11 val. šv. Mišiose Kazimiero choro giesmės, galingas „Aleliuja“ vargonuojant J. Pociui. Dalyvavo daug žmonių. S.P.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Melbourne Lietuvių Katalikų Moterų Draugija organizuoja siuntinių persiuntimą į Lietuvą.

Norintieji siųsti siuntinius, prašomi kreiptis nuo gegužės mėn. 8 d. iki to mėnesio pabaigos kiekvieną sekmadienį tarp 1-2 val. p.p. į Lietuvių Namuose dežuruojančias draugijos nares. Dėžės, persiuntimo ir siuntinio pristatymo į namus kaina \$45.

Už siuntinių saugumą draugija neima atsakomybės.

Melb. LKM Draugijos valdyba

A. † A. Juozui Braniškai

mirus, mūsų mielą narę Levutę, dukras Juditą ir Rožę ir šeimas, nuoširdžiai užjaučia

Melbourne Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos narės

A. † A. Juozui Braniškai

mirus, jo žmonai Levutei, abejoms dukroms, seserei ir broliams giliai užuojautą reiškiamo ir kartu liūdimė.

Janina ir Antanas Jankevičiai

A. † A. Juozui Braniškai

mirus giliai užuojautą reiškiamo žmonai Levutei, dukroms Juditai, Rožytei ir jų šeimoms.

Onutė ir Juozas Skimbirauskai

Geelongo miesto biblioteka

Paroda P. Cerakavičienė su rankdarbiais.

Š.m. vasario 15-16-17-22 d.d. Geelongo miesto bibliotekoje užsienio kalbų skyriaus bibliotekininkė Irena Skerytė-Luscombe suruošė netik ponios P. Cerakavičienės juostų audimo parodą, bet ir ekskursiją po miesto biblioteką.

P. Cerakavičienė pademonstravo vieną iš seniausių lietuviškų juostų audimo meną. Taigi nenuostabu, kad susilaukė didelio susidomėjimo lankytojų tarpe.

Į ekskursiją po miesto biblioteką vasario 16 susirinko gražus būrys Geelongo lietuvių, kurie susipažino su bibliotekos veikla, pasidarė bibliotekos nariais ir pasirinko sau pasiskaityti naujų knygų. Ta proga lietuviškų knygų skyriuje ant sienos kabėjo 16 vasario plakatas su trumpu pasveikinimo tekstu.

Biblioteka randasi miesto centre Johnston parke, o jos 16 skyrių išsibarstę po priemiesčius ir pajūrio miestelius. Turime ir tris autobusus-bibliotekas, kurie kasdien nuveža knygas ten kur bibliotekos lankytojai rečiau lankosi.

Prieš centrinę biblioteką yra akmuo su iškaltais anglų rašytojo Thomo Carlyle žodžiais: „Viską ką žmonija padarė, sugalvojo ir pasiekė yra stebuklingai išsaugota knygų puslapiuose“. Remdamiesi tais žodžiais bibliotekos tarnautojai stengiasi patenkinti visų lankytojų interesus ar tai būtų mokiniai, ar dirbantys, ar emigrantai ir kiti. Knygų yra apie pusę milijono, lankytojų praeitais metais buvo 1 milijonas.

Geelongo miesto biblioteka turi savo ilgą istoriją. Pirmoji biblioteka buvo vadinama Corio ji įsikūrė 1841 metais, o nuo 1963 metų vadinasi Geelong Regional Library. 1993

metais įvyko dar vienas pasikeitimas, dabar visos miesto bibliotekos susijungė į vieną buvusią Geelong Regional Library. Dabartiniu metu mūsų miestas vadinasi jau Greater Geelong, (t.y. Didysis Geelongas).

Užsienio kalbų skyriuje yra knygų 17 kalbomis ir viena iš jų lietuvių kalba. Prieš 30 metų Geelongo lietuvių bendruomenė ir paskiri asmenys padovanojo bibliotekai pirmąsias lietuviškas knygas. Tuomet buvusi bibliotekininkė p. Ina Šimaitienė padėjo pirmuosius pamatus lietuviškų knygų skyriui. Šiandien jų priskaičiuojama apie vieną tūkstantį. Knygų yra įvairiomis temomis ir jos yra išleistos įvairiuose pasaulio šalyse: Lietuvoje, Australijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, JAV ir kt. Kasmet perkame naujas knygas suaugusiems ir vaikams. Nupirkta daug naujų knygų ir iš Sydnėjus, Adelaidės lietuvių bibliotekų. Užsiprenumeruojame ir žurnalą „Pasaulio Lietuvis“ ir dienraštį „Lietuvos Rytas“, o „Mūsų Pastogė“ gaunama kaip kasmetinė dovana per to laikraščio redaktorių.

Visos knygos ir žurnalai yra įrašyti į katalogus-kompiuterius. Kaip naudotis kompiuteriu yra paaiškinta ir lietuvių kalba, o reikalui esant bibliotekos tarnautojai mielai padės surasti reikalingą knygą bibliotekoms ar asmenims. Lietuviškos knygos viešose bibliotekose yra retenybė, todėl galima knygas pasiskolinti per jūsų vietines bibliotekas Australijoje. Sistema vadinasi Inter Library Loan Service arba tarpbibliotekinė skolinimosi sistema. Aš su malonumu pasiūščiau jūsų pasirinktas knygas.

Lietuviškų knygų katalogą yra galimybė pasiūsti suinteresuotiems.

Daugumai skaitytojų gal bus įdomu sužinoti apie Geelongo Lietuvių Bendruomenės biblioteką įsteigtą A. Antano Skerio 1974 metais. Bibliotekoje buvo virš 800 knygų, jos buvo suregistruotos knygoje, tai rasta buvusio kultūros fondo knygynėlio, kitos gautos iš Adelaidės, Melbourne ir Sydnėjus bibliotekų. Suaukotos knygos ir iš vietinių lietuvių. Metams bėgant sumažėjo skaitytojų skaičius, o taip pat ir knygos negrąžintos, išrinktos skaitytojų, nes niekas jais nesirūpino, pasiėmę knygas neužregistruodavo lapeliuose. Prieš keletą metų susirinkime bibliotekos klausimas buvo iškeltas, kas daryti su likusiomis knygomis? Bendruomenės valdybos posėdyje nutarta, kad likusias knygas suregistruoti ir sudarius sąrašą išsiųsti į Lietuvą. Šį didelį darbą sutiko parengti mūsų Geelongo

bendruomenės valdybos narė R. Skerienė.

Visą gyvenimą mūsų darbus, sumanymus, svajones lydi mylimi poetai ir jų posmai, žadindami geriausius jausmus-meilę tėvynei ir laisvei, gimtojo krašto grožiui ir istorijai. Mūsų tarpe žymi vieta priklauso poetui J. Maironiu-Mačiuliui šiandien išlaikius visą savo grožį ir poveikį. Jo žodžius „Paimsim arkla, knygą, lyrą ir eisim Lietuvos keliu“ reikia įrašyti auksinėmis raidėmis.

Labai svarbu, kad skaitytojų skaičius nesumažėtų, kad lietuviška knyga galėtų džiaugtis ne vien geelongiškiai, bet ir tie kurie gyvena toli nuo lietuviškų bendruomeninių bibliotekų. Atvykę į mūsų miestą nepamirškite sustabdyti mašinos ir aplankyti miesto bibliotekos, o tie, kurie daugiau norės sužinoti apie lietuvišką skyrių, mūsų adresas: Geelong Regional Library, P.O. Box 126, Lt. Malop Street, Geelong, 3220.

Irena Luscombe

Lietuviškų knygų skyriuje renkami knygas iš kairės: Irena Norvidienė, C. Vaičekauskienė.

PADEKA

Melbourne A.L.B. Valdyba dėkoja Bronei Staugaitienei ir jos vadovaujamai jaunimo grupei už atliktą sunkų ir sudėtingą darbą (94.4.16) perkelti Melb. Liet. Biblioteką. Keičiant bibliotekos patalpas (perkelta į buvusią Koplyčią Liet. Klube), visų knygų ir kt. spausdinių ir rinkinių perkėlimą, lentynų ir spintelių pernešimą ir

sustatymą - jaunimas atliko pasigėrėtinai.

Malonu matyti mūsų tarpe žvalių ir fizinių pajėgių naujosios kartos lietuvių. Bibliotekos vedėjo J. Mikšto abejonės (tikriausiai nuogastavimai), kad knygos bus perneštos sumaišant jų tvarkingą išdėtymą lentynose neįvyko. Ačiū B. Saugaitienei, ji sugebėjo su jaunuom ir jaunais padėjėjais visą knygyno perkėlimą kruopščiai ir rūpestingai atlikti. Negalėčiau užmiršti taipogi padėkoti F. Sodačiui (įpareigotą Liet. Klubu) kurio trumpi ir aiškūs nurodymai buvo įmanomi įvykdyti.

Melb. A.L.B. Valdybos vardu,
Rom. Saženis

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavins yra ne tik laidotuvės sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway.....	802 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road.....	789 6766
Gardenvale: 135 Martin Street.....	596 8144
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road.....	306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road.....	329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway.....	870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	707 5533
Moorabbin: 16 Tuck Street.....	555 9088
St. Albans: 69 Alfreda Street.....	367 4333